

УКРАЇНА

(19) UA (11) 35359 (13) U
(51) МПК (2006)
C11B 5/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) ДЕЗІНТОКСИКАНТ ОКИСЛЕНИХ ЖИРІВ КОРМІВ

1

2

(21) u200805550

(22) 29.04.2008

(24) 10.09.2008

(46) 10.09.2008, Бюл.№ 17, 2008 р.

(72) РЕШЕТНИЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ,
UA, ОРЛОВ ЛЕОНІД ВАСИЛЬОВИЧ, UA, СТЕГНІЙ
БОРИС ТИМОФІЙОВИЧ, UA, БОГАЧ МИКОЛА
ВОЛОДИМИРОВИЧ, UA

(73) НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР "ІНСТИ-
ТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕ-
РИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ", UA

(57) Дезінтоксикант окислених жирів кормів, що
включає α -токоферол, селеніт натрію, який **відри-
зняється** тим, що додатково містить аскорбінову
кислоту, гідрохінон, α -нафтол та як наповнювач -
пшеничні висівки, при наступному співвідношенні
компонентів, мас. %:

α -токоферол	2,780-2,880
селеніт натрію	0,08-0,09
аскорбінова кислота	2,750-2,850
гідрохінон	0,520-0,550
α -нафтол	0,680-0,710
наповнювач (пшеничні висівки)	решта.

Корисна модель відноситься до ветеринарної
медицини, зокрема до препарату - дезінтоксикант
окислених жирів корму, що використовується у
тваринництві, комбикормовій промисловості та ве-
теринарії для інактивації окислених жирів, компо-
нентів кормів, зниження інтоксикації організму тва-
рин та підвищення їх продуктивності.

Відомо, що жири є важливим джерелом енер-
гії, жиророзчинних вітамінів, гормонів - простаглан-
динів, лецитину та багатьох інших біологічно ак-
тивних речовин, які необхідні для нормального
перебігу обміну речовин і повинні надходити в ор-
ганізм з кормом. При окисленні киснем повітря
вони набувають токсичності (утворюються переки-
си, альдегіди, кетони та ін.), знижують до 70% по-
живність кормів та негативно впливають на стан
здоров'я та продуктивність тварин. Окислені жири
значно збільшують потребу тварин у вітамінах і
особливо жиророзчинних. Як свідчать літературні
джерела, для нейтралізації 10г окисленого
риб'ячого жиру необхідно витратити 70г токофе-
ролу, що з економічної точки зору не раціонально
та і в практиці тваринництва не знайшло практич-
ного застосування. Для попередження окислення
кормових жирів існують різноманітні антиоксидан-
ти (сантохін, агідол, дилудин та інші), але для зне-
зараження окислених жирів, які містяться в кормах
немає надійних способів.

Існує суміш синергічних вітамінів та речовин,
що входять до складу багатоконпонентної антиок-
сидантної системи (АОС) захисту організму тварин
від деструктивної дії продуктів перекисного окис-
лення жирів. [Коваленко Л.В., Стегній Б.Т., Бойко

В.С., Романко М.Є., Герілович А.П. "Інтенсивність
перекисного окислення ліпідів курчат при експе-
риментальному перебігу хвороби Марека". -
Науково-технічний бюлетень. Інститут біології тва-
рин ДНДКІ ветпрепаратів та кормових добавок.:
Львів, 2007, -в 8. -№3, 4. -С.261-266].

Ця система складається з двох ланок: ферме-
нтативної (каталаза, супероксиддисмутаза, глюта-
тіон - пероксидаза та ін.) та неферментативної
(антиоксидантні вітаміни Е, С, А, Д, К, сірковмісні
речовини, сполуки фенольного ряду, лецитин та
ін.).

Кожна з цих ланок, діє в тісній взаємодії і за-
безпечує регуляцію перекисних процесів, захист
організму від токсичних продуктів окислення жирів,
впливає на адаптаційний потенціал тварин та ви-
значає можливість розвитку патологій в організм.

Проте, використовувати ці речовини в годівлі
птахів потрібно тільки в певному співвідношенні,
не викликаючи при цьому властиву їм токсичність
та порушення збалансування раціонів за біологіч-
но активними речовинами, що є значним недолі-
ком даного аналогу.

Найбільш близьким до пропонованого техніч-
ного рішення є премікси, до складу яких входять
антиоксидантні речовини - α -токоферол, селеніт
натрію. [Егоров Б.В., Шерстобитов В.В., Шапова-
ленко О.И., Лавров Е.М., Кочетова А.А., Чайка
И.К., Кузнецов М.В. Технология производства
премиксов под редакцией Д.Т.Н. профессора Его-
рова Б.В. -Киев, 2000. -183с.]. Потреба у преміксах
при стресових ситуаціях тварин значно підвищу-
ються.

UA (19) 35359 (11) 35359 (13) U

Це рішення може бути прототипом. Недоліком є те, що премікси несуттєво захищають організм від токсичних продуктів окислених жирів кормових компонентів, внаслідок низького рівня токоферолу та селеніту натрію, а також відсутністю інших високоефективних антиоксидантів.

В основу корисної моделі поставлена задача розробити дезінтоксикант окислених жирів кормів, що містить α -токоферол, селеніт натрію шляхом додавання високоактивних антиоксидантних речовин: аскорбінової кислоти, гідрохінону, α -нафтолу та як наповнювача - пшеничних висівок, при слідуючому співвідношенні компонентів, мас. %:

α -токоферол	2,780-2,880
селеніт натрію	0,08-0,09
аскорбінова кислота	2,750-2,850
гідрохінон	0,520-0,550
α -нафтол	0,680-0,710
наповнювач (пшеничні висівки)	решта.

Досягається це розробкою оптимального складу синергічних речовин: аскорбінової кислоти, α -токоферолу, гідрохінону, α -нафтолу, селеніту натрію з обов'язковим їх ретельним перемішуванням та здрібненням до величини часток 0,045-0,063мм, що рекомендовано для всіх видів тварин. Одержана суміш синергічних речовин вводиться до складу кормових компонентів та комбікормів, що містять окислені жири у кількості 0,5% від їх маси. Відмінність пропонованого дезінтоксиканту від преміксів полягає в тому, що він використовується для захисту тварин від окислених жирів. Порівняльний аналіз запропонованого технічного рішення з прототипом показав, що препарат характеризується високою ступінню здрібнення, певним вмістом α -токоферолу та селеніту натрію, наявністю високоефективних інгібіторів токсичності окислених жирів - гідрохінону, α -нафтолу та аскорбінової кислоти, що відповідає критерію "новизна".

Препарат готують ретельним перемішуванням та здрібненням до величини часток 0,045-0,063мм, що рекомендовано для всіх видів тварин.

Приклад.

Виготовлений препарат, випробували у досліді на 2-х місячних курчатах м'ясо-яєчного напрямку продуктивності кросу «Космос» протягом 30 днів. Курчата були розділені на 3 групи по 15 голів у кожній, (таб.1).

Курчата контрольної групи отримували комбікорм, до складу якого вводили 7% доброякісного жиру. Раціон містив 18,4% сирого протеїну та 1290кДж/100г обмінної енергії з енергопротеїновим

співвідношенням 70,1, що відповідає сучасним зоотехнічним вимогам. Курчатам 1 та 2 дослідних груп до комбікорму вносили окислений кормовий жир з перекисним числом 0,397% у кількості 7% від маси корму. Курчата 1 групи протягом всього досліді отримували комбікорм з окисленим жиром, а курчатам 2 групи в комбікорм з окисленим жиром додавали дезінтоксикант у кількості 0,5% від його маси.

Протягом всього досліді проводили клінічний огляд курчат, облік спожитого корму, виділеного посліду, живої маси. В кінці досліді визначали масу печінки, селезінки та стан слизової оболонки кишечника. У комбікормах, посліди визначали вміст жиру за допомогою апарата Сокслета. Перекисне число абдомінального жиру і жиру посліду розраховували за кількістю вільного йоду, що виділився з йодоводневої кислоти під час реагування її з перекисами. Визначали у сироватці крові вміст загального білка та його фракцій.

Результати досліджень показали, що згодовування курчатам 1 дослідної групи комбікорму з окисленим жиром, у порівнянні з курчатами контрольної групи (таб.2), які отримували комбікорм з доброякісним жиром, зменшило їх живу масу на 15,9%, споживання корму на 10,6 %, оплату корму приростом на 19,7% та вміст загального білка в сироватці крові на 10,0%. При цьому, було відмічено збільшення вологості посліду на 10,4% та вміст жиру у сухій речовині на 8,9%, перекисного числа абдомінального жиру в 3 рази та жиру посліду у 20 разів. Крім цього, виявлені подразнення, крапкові крововиливи та незначний некроз слизової оболонки кишечника, збільшення маси печінки на 12,5% та значне зниження інтенсивності її забарвлення.

Включення до комбікорму 0,5% дезінтоксиканту, що містить окислені жири, при порівнянні з необробленим, збільшило середньодобовий приріст курчат на 18,5%, споживання корму на 8,1%, оплату корму приростом на 9,9% і вміст загального білка у сироватці крові на 5,75%. При цьому, зменшилась вологість посліду на 2,15%, вміст жиру у сухій речовині на 9,0%, перекисне число абдомінального жиру на 8,6% і жиру посліду на 21,8% без помітних патологічних змін слизової оболонки кишечника та печінки.

Препарат - дезінтоксикант окислених жирів кормів є дуже ефективним. Згодовування курчатам запропонованого препарату підвищує швидкість росту, ефективність використання корму, оплату корму приростом.

Таблиця 1

Дезінтоксикант окислених жирів кормів

Група	Кількість голів	Комбікорм	Доброякісний кормовий жир	Окислений жир	Дезінтоксикант
Контрольна	15	+	+	-	-
1 дослідна	15	+	-	+	-
2 дослідна	15	+	-	+	+

Таблиця 2

Дезінтоксикант окислених жирів кормів

Показники	Од. виміру	Група		
		Контрольна	1 дослідна	2 дослідна
Жива маса 1 голови на початку дослідю	г	399±6,1	398±7,3	397±6,8
Жива маса 1 голови в кінці дослідю	г	917±15,4	771±14,2	839±16,9
Загальний приріст живої маси	г	518	373	442
Середньодобовий приріст живої маси	г	17,27	12,43	14,78
Загальне споживання корму	г	2172	1942	2101
Середньодобове споживання корму	г	72,40	64,73	70,03
Витрати корму на одиницю приросту		4,19	5,21	4,75
Оплата корму приростом		0,239	0,192	0,211
Вологість посліду	%	67,5	74,5	72,9
Виділено сухої речовини з послідом	г	425,3	556,0	480
Вміст жиру в сухому послідю	%	13,90	15,14	13,78
Виділено жиру з послідом	г	59,12	67,68	66,15
Виділено жиру з послідом	%	30,24	38,72	34,98
Перекісне число жиру в посліді	%1	0,079	1,145	0,895
Перекісне число абдомінального жиру	%1	0,027	0,070	0,064
Маса печінки Маса печінки відносно маси тіла	г	28,61±2,21	27,06±2,06	29,20±2,41
	%	3,12	3,51	3,48
Маса селезінки Маса селезінки відносно маси тіла	г	1,380±0,051	1,002±0,039	1,175±0,047
	%	0,15	0,13	0,14
Вміст в сироватці крові: загального білку, у тому числі: γ -глобулінів	г/л	52,35±2,2	47,10±1,7	49,81±1,9
	%	32,7	32,9	32,4